

Beautiful Thing

Hettie Macdonalds *Beautiful Thing* bygger på en teaterpjäs, som handlar om några ungdomar i en förort till London. Historiens huvudsakliga tema är den första stora kärleken, med komplikationen att båda parter är pojkar.

Åldersrekommendation: högstadiet / gymnasiet

EN FILMHANDLEDNING AV
PER AXEL NORDFELDT

Filmens handling

Beautiful Thing utspelas i nutid, i en arbetarklassförort till London. Jamie, en pojke i tonåren, försöker smita undan gymnastiken genom att skylla på att han glömt kläderna hemma. I själva verket avskyr han idrott, vilket han mobbas för. En i gänget som fryser ut honom är grannpojken Ste, som är kamrat med Jamie då de är ensamma. De umgås också med en annan granne, den jämnåriga flickan Leah, som relegerats från skolan och identifierar sig med artisten Mama Cass.

Jamies mamma, Sandra, får syn på honom när han skolkar och blir både besviken och bekymrad. Hon arbetar hårt med att försörja familjen genom att servera på en pub. Jamies pappa finns inte kvar i bilden, men hon ber sin nya pojkvän, Tony, att försöka tala pojken till rätta. Jamie betraktar dock Tony som en tönt.

Ste har inte problem i skolan, men desto större hemma. Han misshandlas av sin knarkklangande bror Trevor och sin alkoholiserade pappa Ronnie. En dag, när misshandeln varit värre än vanligt, reagerar Sandra och låter honom övernatta hos dem. Ste och Jamie sover i samma säng. De upptäcker att de attraheras av varandra, och med tiden blir Ste och Jamie allt öppnare i sina känslor för varandra. Det lägger även omgivningen märke till. En dag ringer klassföreståndaren till Sandra och berättar att Jamie trakasseras i skolan, på grund av misstanken att han är homosexuell. Sandra blir chockad och följer efter Jamie och Ste till puben The Gloucester, som är ett känt ställe för homosexuella. När Jamie och Ste förstår att deras kärlek är avslöjad blir de förtvivlade, men Sandra

bestämmer sig för att stödja dem. "Jag kommer aldrig att få några barnbarn," säger hon både beklagande och skämtsamt till en väninna. Sandra lyckas även yrkesmässigt, eftersom hon övertar ägarskapet till en pub i ett bättre område. Det betyder att Jamies dröm, om att lämna förortsmiljön, också går i uppfyllelse.

Filmens bakgrund

Beautiful Thing var ursprungligen en teaterpjäs som uruppfördes i London 1994. Den fick ett starkt gensvar från både kritiker och publik. Pjäsen skrevs av Jonathan Harvey, som också svarar för filmens manus. Han arbetade som lärare i en skola nära det bostadsområde som skildras, och kontakten med ungdomarna gav många erfarenheter som han använde sig av. Hettie Macdonald regisserade även pjäsen. Hon har stor erfarenhet av teater, men detta är hennes första film.

Återsamling efter biobesöket

Filmen tar upp ämnen som mobbning, drogmissbruk, barnmisshandel, kärlek och homosexualitet. Det är känsliga områden för många. Försök därför att få elevernas spontana reaktion.

- Vad är det för film de har sett? Är det en kärleksfilm? En ungdomsfilm? En förortsskildring? Vad har de upplevt starkast? Vad kände de inför just dessa partier?

Titeln *Beautiful Thing* syftar på att var och en, oavsett hur trist och enformigt livet är, strävar efter att ha något att

hänga upp tillvaron på. Jamie och Ste har sin kärlek, Sandra sin pub. Vilka andra exempel finns det på trygghetskapande manövrer?

Förortslivet

Livet i filmens arbetarklassförort är tämligen trist. Sandra är en av de få som verkar ha ett arbete.

- Hur förhåller sig huvudpersonerna till varandra? Vilka människotyper finns det i grannskapet och vilken funktion fyller de i berättelsen?

Utanförskap och mobbing

Jamie står utanför gemenskapen i skolan. Han verkar inte särskilt olycklig för det, utan tycks vara trygg i sig själv och i sin relation till Sandra. Då kanske Ste, som mobbar sin granne och kompis, är betydligt mer olycklig?

- Hade Ste kunnat göra något för att hjälpa Jamie? Vad betyder det att han själv regelbundet utsätts för misshandel hemma? Hur kan man bryta det gruptryck som mobbing bygger på? Varför är det så svårt att acceptera individer som är annorlunda?

Kärlek och homosexualitet

Relationen mellan Jamie och Ste skildras som vilken uppflammande kärlek som helst. Det är troligt att Jamie insett att han är homosexuell i ett tidigt stadium av sitt liv, men hur är det med Ste?

När Sandra frågar varför Ste betar sig annorlunda, svarar Jamie att "han är förälskad" och Sandra reagerar med förtjusning i tron att Ste har en flickvän. Hon blir inte lika förtjust när hon inser att föremålet för förälskelsen är Jamie.

Beautiful Thing handlar inte om svårigheterna i att vara bög. Filmen lyckas, på ett övertygande sätt, visa att känslorna förstås är desamma i en homosexuell relation som i en heterosexuell.

- Vad säger det oss gällande de stereotypa föreställningar som finns om homosexualitet?

Frånvarande föräldrar

Familjerna i filmen är splittrade. Jamie och Leah har en far som är försvunnen och Ste har en mor som är borta. Hur har dessa frånvarande föräldrar påverkat barnens liv?

Informationen rörande Jamies far är knapphändig. Det enda vi får veta är att han misshandlade Sandra. Jamie har därmed ingen relation till sin far. Hans förhållande till sin omgivning är, för övrigt, distanserad. Det verkar vara särskilt tydligt gällande vuxna män. En av de få som Jamie tycks känna spontan kontakt med – förutom Ste och modern – är Leah, som är en udda figur som många ser snett på.

Sandras pojkvän Tony försöker hitta sin plats i familjen, men bandet mellan Jamie och Sandra är starkt och alltför svårt att forcera för honom. Tonys ålder – han är bara ett tiotal år äldre än Jamie och nästan lika mycket yngre än Sandra – gör att han inte kan se sitt förhållande till Jamie som en far-son-relation. Jamie gör heller inga försök att besvara Tonys kompisinbiter och sticker inte under stol med att han betraktar honom som något tillfälligt; snart bara en i raden av dumpade älskare.

Om Jamies pappa präglat sin sons liv genom att vara frånvarande, gör Stes det genom att vara alltför närvarande – som ett straffande och alkoholiserat monster. Om Stes mamma får vi inte veta någonting – kanske har hon utsatts för samma behandling som sonen och därför försvunnit? Faderns nuvarande förhållande till kvinnor berörs inte, men hans kråmande framför spegeln innan krogrundan på lördagskvällen, visar att han i alla fall inte gett upp hoppet.

Det finns ett tema av besvikelse över män i filmen. Ett tydligt exempel är Leah som påstår att hon vill bli lesbisk eftersom hon är "färdig med män". Hon skapar därmed en koppling mellan sin besvikelse och sin sexuella läggning.

- Finns det en liknande koppling vad gäller Jamie och Ste?

Civilkurage

Sandra är en person med civilkurage. Hon är van att kämpa, ser det som är fel och försöker göra något åt det. När hon förstår att Ste blir misshandlad av sin pappa, låter hon pojken sova över i hennes lägenhet. Hon skäller också ut Stes pappa och försöker få honom att förstå att han handlar fel. När hon upptäcker pojkarnas homosexuella läggning lovar hon att inte säga något till Stes pappa, för att inte pojken ska få mer stryk. Sandra har utvecklat en hjärtligt rå jargong när hon slänger käft med granarna – inte minst med Leah – men hon viker inte undan när mer allvarliga ingrepp behövs, som när en påtänd Leah framför en Mama Cass-imitation mitt i natten.

Hon ställer dock förbehållslöst upp för sonen Jamie. När klassförestandaren ringer och berättar att pojken återigen skolkat från gymnastiken hittar hon på en magsjukdom, trots att hon sekunderna innan själv skällt ut Jamie för att han skolkar. När Jamie och Ste i slutscenen dansar tätt tryckta mot varandra inför hela kvarteret, bjuder hon själv upp Leah och dansar en sensuell dans med henne.

Bildspråket

Beautiful Thing har en realistisk ton i berättandet, både vad gäller miljön och den rappa dialogen. Filmskaparna använder ofta ganska slutna miljöer och närbilder i sina kompositioner av bilderna. Ett undantag är när pojkarna är på väg hem från The Gloucester, då vi ser dem på avstånd, springandes genom en park. Det är bilder som andas lätthet, glädje och frihet.

